

Katowice, dnia 21 lipca 2021 r.

INFORMACJA Nr 24/2021/EW

w sprawie zawału zaistniałego w dniu 8 czerwca 2021 r. w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Knurów-Szczygłowice” Ruch Szczygłowice w Knurowie, w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m.

Zawał wystąpił w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m, obejmując odcinek wyrobiska o nieustalonej dotychczas długości.

Wytyczna wschodnia równoległa na poziomie 850 m wydrążona w 1993 r. jako wyrobisko poziome, objęta została granicami pola I kategorii zagrożenia metanowego i zaliczona do klasy A zagrożenia wybuchem pyłu węglowego. Wytyczna wschodnia równoległa wykonana została w obudowie typu ŁP8/V29/A z rozstawem odrzwi co 0,5 m stabilizowanych rozporami stalowymi dwustronnego działania i opinką z okładzin żelbetowych układanych ażurowo na stropnicach rębem oraz na łukach ociosowych na płask. Wyrobisko wydrążone zostało w strefie uskoków o zrzucie około 0,5 m, gdzie w stropie odsłonięto pokład 408/3, nad którym zalegała warstwa łupku piaszczystego z przerostami piaskowca o grubości około 1,5 m oraz warstwa łupku ilastego o grubości 10 m. Wytyczną przepływało około 640 m³/min. powietrza, stanowiącego straty odprowadzane do szybu wentylacyjnego. W wyrobisku sukcesywnie stwierdzano pogorszony stan techniczny obudowy. W związku z tym, odcinkami wykonywano wzmocnienie odrzwi podciągami drewnianymi zabudowanymi pod stropnicami i podbudowanymi stojakami drewnianymi.

W dniu 7 czerwca 2021 r. w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m w związku ze stwierdzanymi opadami skał zza uszkodzonej opinki w odległości około 504 m od szybu VI zabudowano kaszt drewniany o wymiarach 1,5 m na 1,5 m podpierając stropnice odrzwi obudowy.

W dniu 8 czerwca 2021 r. na zmianie F, rozpoczynającej się o godzinie 22⁰⁰ sztygar oddziału GPD1-Sz kontrolował obudowę w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m i stwierdził, że na pewnym odcinku przekrój poprzeczny wyrobiska całkowicie wypełniony został rumoszem skalnym, w którym widoczna była złamana stropnica odrzwi obudowy chodnikowej, przy czym wyrobiskiem nadal przepływało powietrze. Po wyjeździe na powierzchnię, w dniu 9 czerwca 2021 r. około godziny 6⁰⁰ poinformował on o tym kierownika robót górniczych zbrojeniowo-likwidacyjnych i transportu dołowego, który skierował do wytycznej nadsztygara górniczego. O wynikach przeprowadzonej kontroli w tym wyrobisku i stwierdzonym zawale nadsztygar górniczy powiadomił kierownika robót górniczych zbrojeniowo-likwidacyjnych i transportu dołowego, który przekazał te informacje kierownikowi działu górniczego.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach został powiadomiony o zawale w dniu 9 czerwca 2021 r., o godzinie 13³⁰.

W związku z zaistniałym zawałem żaden z pracowników nie zgłosił wypadku.

Przyczyną zawału skał stropowych w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m była utrata stabilności i podporności skorodowanych odrzwi obudowy wyrobiska.

Przyczyna ta była następstwem braku wzmocnienia lub wymiany skorodowanych odrzwi w wyniku nierzetelnej kontroli obudowy utrzymywanej przez 27 lat w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m, przez co w nieprawidłowy sposób oceniany był jej stan techniczny.

Na stan techniczny obudowy w tym wyrobisku niekorzystnie wpływało:

- wzmożone ciśnienie górotworu, na odcinku około 20 m, w odległości około 500 m od szybu „VI”, gdzie wytyczna wschodnia równoległa na poziomie 850 m wydrążona została w strefie dwóch uskoków o zrzutach 0,4 m i 0,5 m,
- odprowadzenie wyrobiskiem powietrza o znacznej wilgotności z rejonu zabudowanego od grudnia 2016 r. do września 2018 r. układu klimatyzacji w wytycznej wschodniej na poziomie 850 m.

W związku z zaistniałym zawałem, Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach decyzją z dnia 9 czerwca 2021 r. wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej: przejścia załogi w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m, na odcinku od cechy odległościowej 2229 m wyrobiska w kierunku na wschód do szybu VI do czasu:

1. Usunięcia skutków zawału, które wystąpiły od cechy 2229 m wyrobiska w kierunku na wschód do szybu VI.
2. Zapewnienia odpowiedniej podporności i stabilności obudowy na ww. odcinku wyrobiska oraz ewentualnego jej wzmocnienia, w oparciu o szczegółową technologię opracowaną przez kierownika działu górniczego i zatwierdzoną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.
3. Przeprowadzenia ponownego odbioru stanu technicznego wyrobiska przez komisję powołaną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

oraz nakazał:

1. Przywracanie funkcjonalności wyrobiska w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m na odcinku objętym skutkami zawału, prowadzić na podstawie szczegółowych ustaleń, zatwierdzonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego.
2. Zabezpieczyć dojście do odcinka wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m, objętej zawałem do czasu ustalenia przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego sposobu wzmocnienia obudowy i zasad umożliwiających bezpieczne dojście do tego odcinka wyrobiska.
3. Zabezpieczyć i zinwentaryzować podczas usuwania skutków zawału w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m elementy obudowy chodnikowej tj. łuki stropnicowe i łuki ociosowe ŁP8/V29/4/A, rozpory stalowe, strzemiona zamków obudowy oraz elementy podciągów stalowych

wykorzystywanych do stabilizacji obudowy chodnikowej zastosowane w tym wyrobisku.

4. Ustalić zasady kontroli stanu zagrożeń oraz składu i parametrów powietrza w wytycznej wschodniej równoległej na poziomie 850 m. Powyższe zasady powinny zostać zatwierdzone przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Gliwicach.